ОБЩИНА ТУНДЖА
пл. "Освобождение" 1, гр. Ямбол, 8600
тел.: 046 66 15 65 факс: 046 66 15 75
e-mail: contact@tundzha.bg web site: https://tundzha.bg

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
„ТУНДЖА“

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

от СТАНЧО СТАВРЕВ – КМЕТ НА ОБЩИНА „ТУНДЖА“

Относно: Определяне размера на таксата за битови отпадъци по ЗМДТ за 2027 година

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси се предлагат изменения, насочени към осъвременяване и прецизиране на действащата нормативна уредба, повишаване на ефективността на местното облагане и създаване на предпоставки за по-голяма финансова самостоятелност на местното самоуправление.

Поради съществените изменения в цените на недвижимите имоти действащите данъчни оценки вече не изпълняват реална функция за отразяване на стойността на имуществото. Затова е предвидено поетапно увеличение на оценките, което цели плавно адаптиране към новите нива и избягване на еднократно значително нарастване на данъчната тежест. В тази връзка се предлага през следващите три години да се извърши поетапна актуализация на базисната данъчна стойност спрямо действащата към края на 2026 г.

Същевременно се предвижда ответна реакция чрез корекция на данъчната оценка за целите на таксата за битови отпадъци през периода 2027-2029 г., която не допуска актуализирането на базисните данъчни стойности да доведе до шоково увеличение на таксата. Макар това временно да ограничава риска от рязък скок на ТБО, то създава необходимост от поддържане на коригирана данъчна оценка за всяка от посочените години, за което липсва регламентиран финансов и правен режим. Наред с това остават нерешени основните проблеми, свързани с нормативните промени в ЗУО, както и различната степен на техническа,

информационна и организационна готовност на общините за въвеждането на новите основи по чл. 67, ал. 8 от ЗМДТ.

Предложените промени в ЗИД на ЗМДТ, даващи възможност на общините да се подготвят поетапно за преминаване към облагане на база „замърсителят плаща“, включват:

- Поетапен преход до 31 декември 2029 г. - общините могат да прилагат досегашния режим на облагане и действащите си наредби до момента на пълната си готовност за преминаване към новите основи.
- Резервен механизъм и удължени срокове - при неприета план-сметка таксата се събира в размера ѝ към 31 декември на предходната година, а за общините, въвеждащи новите основи, план-сметката може да се одобрява до 31 януари.
- Гарантиран достъп до данни - осигуряване на безплатен електронен достъп на общините до регистрите на държавните първични администратори (по аналогия с чл. 24 от Закона за НАП).
- Ползване на отчисленията по ЗУО - удължаване за 2027 и 2028 г. на правото общините да разходват отчисленията по чл. 64, ал. 1 от ЗУО за дейности по управление и почистване на отпадъци чрез вътрешни компенсирани промени по план-сметката, при ясно уредени срокове и без начисляване на лихви.

Запазването на тези възможности е от съществено значение за финансовата устойчивост на общинските системи за управление на отпадъците. Предложените законови промени ще осигурят на общините необходимото време за подготовка и плавно въвеждане на принципа „замърсителят плаща“. Същевременно те позволяват през 2027 г. да бъде предложена план-сметка на база коригирани данъчни оценки, което пряко ще облекчи финансовата тежест за гражданите и бизнеса през годината.

Разходна част на план-сметката за 2027 г.

Представям на Вашето внимание план-сметката на таксата за битови отпадъци на общината за 2027г. Таксата се определя за всяко населено място въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за услугите по сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения и поддържане чистотата на териториите за обществено ползване.

Таксата за битови отпадъци за 2027г. се определя с индивидуална план-сметка в годишен размер по приходната и разходната част за всяко населено място и на общината в цялост.

Общият размер на разходната част на план-сметката за 2027 г. възлиза на 1 370 000 евро. В нея са включени прогнозните разходи за извършване на трите основни услуги по чл. 62 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) на територията на общината през 2027 г.

1. **Дейност „Събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им“**

Необходимите средства за тази дейност се формират въз основа на следните основни фактори: брой и вид на съдовете за битови отпадъци в отделните населени места, утвърдената транспортна схема за сметоизвозване в рамките на населените места до съоръженията за третиране, както и кратността на обслужване на месечна и годишна база.

През 2027 г. прогнозните разходи за тази дейност са в размер на 716 309 евро, което представлява увеличение с 148 912 евро спрямо заложените средства за 2026 г. Ръстът се обуславя от променените икономически и оперативни условия на изпълнение на услугата спрямо предходната година, както и от необходимостта за разширяване на обхвата и капацитета на сметосъбирането въз основа на постъпили мотивирани предложения от кметовете на кметства и кметските наместници:

- **Промяна в кратността на сметоизвозване** - в 8 населени места*:* В с. Ботево, с. Веселиново, с. Генерал Инзово, с. Завой, с. Кабиле, с. Крумово и с. Стара река се налага увеличение в честотата на обслужване, което води до актуализация на транспортните схеми и до съответно увеличение на разходите. В с. Челник кратността е намалена, което от своя страна води до понижение на разходите.
- **Увеличение на броя на съдовете и обема на отпадъците** - в 22 населени места са заявени допълнителни съдове за битови отпадъци поради нарастване на генерираните количества.
- **Прогнозно количество отпадъци** - общото прогнозно количество битови отпадъци, което ще бъде събрано и транспортирано на територията на общината през 2027г., възлиза на 7 168.29 тона.

Въз основа на постъпилите предложения от кметовете и кметските наместници, направените анализи на натрупваните количества отпадъци по населени места и оптимизирането на транспортните маршрути, за 2027г. се предлага следната кратност на сметосъбиране и сметоизвозване:

- Два пъти месечно: с. Коневец, с. Дряново, с. Драма и с. Видинци;
- Три пъти месечно: с. Маломир, с. Каравелово, с. Голям манастир, с. с. Генерал Тошево, с. Болярско, с. Гълъбинци, с. Скалица, с. Хаджидимитрово, с. Могила, с. Козарево, с. Чарган, с. Симеоново, с. Златари, с. Овчи кладенец, с. Асеново, с. Сламино, с. Търнава и с. Робово;

- Четири пъти месечно: с. Ботево, с. Завой, с. Стара река, с. Дражево, с. Тенево, с. Окоп, с. Веселиново, с. Ханово, с. Роза с. Безмер, с. Победа и с. Калчево;
- Ежеседмично: с. Кукорево и с. Кабиле;
- Смесена кратност на извозване - 3 пъти месечно и 2 пъти месечно (по сезонен график – летен/зимен): с. Савино, с. Межда, с. Миладиновци и с. Меден кладенец;
- Смесена кратност на извозване - 4 пъти месечно и 4 пъти месечно (по сезонен график – летен/зимен): с. Бояджик, с. Генерал Инзово, с. Челник и с. Крумово.

2. Дейност „Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа за битови отпадъци или други инсталации за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително и отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО“

Прогнозните разходи за тази дейност през 2027 г. възлизат на 504 691 евро при планирани 504 357 евро за 2026 г. В рамките на тази дейност се предвиждат средства за следните направления:

- **Третиране на битовите отпадъци (в т.ч. предварително третиране / сепариране) – 245 500 евро.** Дейността допринася за намаляване на количествата отпадъци, насочвани към депониране, с което се изпълняват европейските и националните изисквания за експлоатация на депата и се постигат целите по чл. 31 от Закона за управление на отпадъците.
- **Мониторинг – 1 433 евро.** Средствата са необходими за изпълнение на задължителния собствен мониторинг съгласно условията за функциониране на депото, по силата на което се проследяват над 30 показателя за въздействие върху околната среда.
- **Обработка на отпадъците, включително СМР – 64 908 евро.** Обхваща всички технологични операции, свързани с обезвреждането на битовите отпадъци и поддържането на инфраструктурата на съоръжението през 2027 г.
- **Поддържане и експлоатация (в т.ч. инфилтрат) – 19 473 евро.** Средствата обезпечават текущата техническа експлоатация на депото и третирането на образувания инфилтрат.
- **Отчисления и такси за РИОСВ по реда на ЗУО – 173 377 евро.** С тези средства се гарантира финансовото обезпечаване на бъдещите дейности по закриване и след експлоатационни грижи за площадката на депото, както и се насърчава рециклирането и оползотворяването на отпадъците вместо тяхното депониране. За 2027 г. размерът на отчисленията по ЗУО е 48.57 евро/тон депониран отпадък, а таксата, определена с

решение на Общото събрание на Регионалното сдружение „Регионален център за управление на отпадъците – регион Ямбол“, е 0.79 евро/тон.

3. Дейност „Поддържане чистотата на територииите за обществено ползване“

Прогнозните разходи за тази дейност през 2027 г. възлизат на общо 149 000 евро. Предвидените средства обхващат разходите за закупуване и поддръжка на съдове за улични отпадъци и необходимия работен инвентар, ръчно почистване на улици, площади, алеи, тротоари, детски площадки и зелени площи, почистване на замърсени с битови отпадъци терени, както и възнагражденията и осигурителните вноски на ангажирания персонал.

В рамките на план-сметката за 2027г. е разчетено финансиране за общо 12.5 щатни бройки, разпределени по населени места и структури, както следва: с. Тенево – 2.5 щ. бр.; с. Окоп – 0.5 щ. бр.; с. Кабиле – 2 щ. бр.; с. Скалица – 0.5 щ. бр.; с. Кукорево – 1 щ. бр.; с. Веселиново – 1щ. бр. и към звеното по БКС – 5 щ. бр.

Заложеният финансов ресурс обезпечава изцяло разходите за трудови възнаграждения и осигуровки на заетия персонал, както и необходимите текущи средства за ефективно поддържане на чистотата на територииите за обществено ползване в населените места на общината през 2027 г.

Приходна част на план-сметката за 2027 г.

С оглед състоянието на населените места в общината и възможностите за облагаема основа, предлагам за обективен показател в стойностно изражение да се ползва данъчната оценка на недвижимите имоти на физическите лица и данъчната оценка или отчетната /балансовата/ стойност на недвижимите имоти на юридическите лица, определени за целите на формиране на таксата за битови отпадъци за 2027 г.

По този начин приходната част на план-сметката се формира от следните основни показатели: годишен облог на физическите и юридическите лица за 2027 г. и приходите от друго финансиране.

Приходите по план-сметката на таксата за битови отпадъци за 2027 г. достига общо 1 370 000 евро. Финансирането по източници е, както следва: от облог на физически лица – 726 475 евро, от облог на юридически лица – 506 525 евро и от други източници, включващо преходен остатък – 137 000 евро, видно от приложение №1. Делът на приходите по групи е следното: от физически лица – 53 %, от юридически лица – 37 % и от друго финансиране – 10 %. Видно е, че над половината от разходите в план-сметката за 2027 г. се финансират с приходи от облога на физическите лица и над 1/3 – от юридическите лица. С планираните други средства се финансират

също част от общите разходи, като те имат функцията да намалят тежестта върху облаганите лица и се формират от преходен остатък и свободни средства, предвидени по ЗУО.

Спазвайки общите принципи на балансирано облагане и споделена отговорност между физическите и юридическите лица, предлагам индивидуален размер на промила за всяко от населените места, видно от приложение № 1. Индивидуалният промил е функция на увеличените разходи по план-сметката за съответното населено място и от промяната в данъчния му капацитет за 2027г., с приложения коефициент за облагане с такса битови отпадъци. При определяне индивидуалните промили за всяко от населените места е спазен принципът за пропорционална финансова тежест между физическите и юридическите лица.

Определянето на приходната база за всяко населено място, а оттам и ръстът на промила за физическите и юридическите лица се формира от два основни фактора. Единият касае увеличението на разходите за ползваните услуги по извършване на сметосъбирането и сметоизвозването, в т.ч. допълнително предоставените съдове, увеличения тонаж на битовия отпадък, кратността на събиране и извозване на битовите отпадъци, нарасналите разходи за транспортиране и другите присъщи за дейността разходи.

Друг ключов фактор при определяне размера на промила е формираният общ данъчен капацитет на съответното населено място. Той зависи от промените в данъчните оценки на имотите на физическите и юридическите лица, с приложени коефициенти за целите на формиране на план-сметката за 2027 г.

При по-нисък данъчен капацитет промилът се увеличава и обратно. Тази динамика се определя от формата на собственост, степента на използваемост и амортизацията на сградния фонд. Допълнително влияние оказват имотите извън регулация и имотите с ниски данъчни оценки, както и освобождаването от такса битови отпадъци за неползван имот.

Според актуалните данни за общия данъчен капацитет на населените места състоянието спрямо 2026 г., след приложените корекции е следното:

– **за физически лица:** запазен в 17 населени места, увеличен в 24 населени места и намален в 3 населени места;

– **за юридически лица:** запазен в 17 населени места, увеличен в 24 населени места и намален в 3 населени места.

В съответствие с посочените принципи и определените разходи в план-сметката за 2027 г. предлагам индивидуално увеличение на приходите за всяко населено място. То отчита влиянието на горепосочените фактори и се изразява в ръст на промилите спрямо 2026 г. за физическите и юридическите лица във всички населени места, както следва:

– **при физическите лица:** под 1 промил за 9 населени места, от 1 до 2 промила – за 8

населени места, и над 2 промила – за 7 населени места;

– **при юридическите лица:** под 1 промил за 10 населени места, от 1 до 2 промила – за 9 населени места, и над 2 промила – за 5 населени места.

Приходната част на план-сметката за 2027 г. е балансирана в цялост и по населени места спрямо разчетените разходи. При нейното формиране са спазени принципите на равнопоставеност и солидарност между физическите и юридическите лица, споделена отговорност и стремеж към минимално облагане.

Като имате предвид гореизложеното, моля да обсъдите и подкрепите предложения проект на решение.

С уважение,

X

Кмет на Община "Тунджа"